

dog var enkelte Tilfælde, i hvilke man kunde fravige. Jeg mener da, at en saadan Selvstændighedsfølelse havde al Anledning til at gjøre sig gjældende saavel ved Amtmandsboligen i Ribe som ved Erhvervelsen af Sandflugtsarealer til Træplantning og af de paatænte Bygninger i Harbore.

Ordføreren (Holstein): Inden vi slutte Forhandlingen, vil jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger til den høitærede Indenrigsminister. Jeg kan ikke erkjende, at den Argumentation holder Stik, som den høitærede Minister anførte for Bevillingen til et Handelsdirektorat. Den høitærede Minister nævnte navnlig, at der fra Handelsstanden omkring i Landet var stet Henvendelser til ham — adskillige af dem vare af neutral-politisk Natur — og han ventede yderligere Henvendelser i samme Retning. Jeg finder det aldeles naturligt, at Handelsstanden, naar den udtaler sig rent teknisk uden at tage Hensyn til politiske Forhold, mener, at det var ønskeligt at have et særligt Departement for Handelen. Jeg kan forstaa dette Standpunkt og finder det naturligt, at Mange dele denne Anskuelse hos Handelsstanden; men her have vi ikke Lov til at se paa Sagen rent upolitisk. Naar Bevillingsmyndigheden skal træffe sit Valg med Hensyn til visse Ting, maa den ikke se paa Sagerne upolitisk. Naar der er Tale om Oprettelsen af et Handelsdirektorat, bør Bevillingsmyndigheden ligesaa lidt se bort fra de faktiske politiske Forhold, som den f. Ex. er berettiget til at se paa Toldlovsforslaget uden Hensyn til andre Momenter, som der skal tages Hensyn til ved Affattelsen af en fornuftig Toldlov. Ligesom man f. Ex. fra et rent Handelslyns punkt kunde tilraade at vedtage en Toldlov, som ikke medfører nogen væsentlig Nedsættelse af Statsindtægterne, paa samme Maade kan man fra et rent Handelslyns punkt tilraade Oprettelsen af et Handelsdirektorat i ren Almindelighed; men paa den anden Side, ligesom man her fra Lovgivningsmagtens Side er forpligtet til at tage andre Hensyn end rene Handelslyns og ved Toldloven maa se paa, om der i Forbindelse med, hvad der skal opnaas for Handelsstanden, tillige opnaas, hvad der skal opnaas for Skatteyderne og for hele Landets økonomiske Fremgang, som ikke alene staar og falder med Handelsstanden, saaledes er det ogsaa nødvendigt, naar man giver Bevilling til et nyt Embede, da at tage Hensyn til den hele politiske Situation. Og naar nu Forholdet er dette — hvad den høitærede Minister ikke bestred — at

det nuværende politiske System medfører en absolut Hindring for virkelig gennemgribende Reform, da er det dog Noget, som Enhver, der ikke indtager et ganske specielt Særstandpunkt, men ser paa Spørgsmaalet, saaledes som det skal ses paa, nemlig fra det almindelige økonomisk-politiske, finansielle Standpunkt, maa sige, at under saadanne Forhold er det i Virkeligheden til ingenomhelst Nytte at oprette et Handelsdepartement. Hvad skulde det gjøre? Vi vide, at enhver økonomisk Reform stopper, Traktater med Udlandet kunne ikke føres igjennem, al nyttig Reform for Handel, Industri og Haandværk ligger braf, fordi Ministeriet driver Storpolitik i Stedet for at gennemføre nyttige Reform. Under saadanne Forhold er det at kaste Pengene ud af Vinduet at oprette et Departement, at skabe et nyt Embede, som skulde behandle Spørgsmaal, der aldrig nogensinde kom til Verden. Det ubeluffer ikke, at Handelsstanden fra sit særlige, tekniske Standpunkt med fuld Ret kan ønske Oprettelsen af et Handelsdepartement; men jeg tvivler ikke om, at alle de, som underskrive en saadan Opfordring, samtidig vide, at det under de nuværende Forhold er til ingen Nytte.

Jeg maa ligeledes imødegaa en Bemærkning af den høitærede Minister vedrørende Christiansborg Slot. Denne Bemærkning faldt under den høitærede Ministers Dmtale af Nedsættelsen paa den Konto, som gjælder Sstandsættelse af Christiansborg Slots nordre Tilbygning. Den ærede Minister bemærkede, at det var urimeligt at nægte et mindre Beløb til Sstandsættelse af Vinduer og Døre og Tag og Jag paa Forbindelsesbygningen paa Christiansborg Slot. Jeg skal se bort fra, at saa længe der ikke foreligger en bestemt Plan om, hvorledes Christiansborg Slot skal gjenopføres, er det i og for sig uheldigt at komme ind paa saadanne Diskussioner, da man ved Gjennemførelsen af en Plan let kunde blive nødt til at foretage Forandringer i de vedtagne Beslutninger, men jeg vil gjøre den høitærede Minister opmærksom paa, at det er en fast Praxis at lade denne Bevilling beløbe sig til henimod 100,000 Kr., men ikke gjerne derover. Nu er der forlangt over 122,000 Kr., og deraf har Udvalgets Flertal kun foreslaaet at nægte omtrent 11,000 Kr.; altsaa selv med denne Nægtelse kom vi noget over, hvad vi hidtil have bevilget. — Det er heller ikke ganske rigtigt, naar den høitærede Minister med Hensyn til Amtmandsboligen i Ribe bemærkede, at vi nægtede nødvendige Reparationer. Her er ikke Tale om nødvendige